

handreiking bij Missionaire initiatieven:

MissieFonds

E-mail cskmi@ngk-gkv.nl

Inhoud en leeswijzer

Deze handreiking bij het aanvragen van financiële steun bij missionaire initiatieven is een aanvulling op de regeling voor steun en geeft nadere specificatie en verduidelijking van verschillende onderdelen uit de regeling. Bijvoorbeeld van de criteria die gehanteerd worden bij beoordeling van de plannen, de rollen van betrokken partijen, verduidelijking van het proces rond verantwoording van de financiële steun.

Het verdient altijd aanbeveling om bij het overwegen van een aanvraag contact op te nemen met MissieFonds (cskmi@ngk-gkv.nl) en de plannen in een vroeg stadium te bespreken.

Inhoudsopgave

Inhoud

handreiking bij Missionaire initiatieven:.....	1
Aanwijzingen voor projectplan en begroting van missionaire initiatieven	2
beoordeling aanvraag aanvullende steun bij missionaire initiatieven	2
rol van de moederkerk bij een missionair initiatief	4
rol van de regio bij een missionair initiatief	6
Rol van MissieFonds: Advies en ondersteuning bij missionaire initiatieven	8
Monitoring van steun missionaire initiatieven	9
Doelen.....	9
Proces kaders:	9
Financiële kaders:	9
Voortgangsrapportage missionaire initiatieven	10
Financiële rapportage	10
Beoordeling van de financiële rapportage.....	10
Afwijkingen van het projectplan	11
Stichtingen.....	11
Jaarlijks overleg	12
Formulier voor aanvraag van aanvullende steun bij MissieFonds	14
Formulier voor aanvraag van een startsubsidie	16

Aanwijzingen voor projectplan en begroting van missionaire initiatieven

Een aanvraag voor financiële steun wordt beoordeeld op basis van een samenhangend projectplan en een sluitende begroting. Er kan geen financiering worden aangevraagd zonder dat inzicht wordt gegeven in de opzet van het project en de manier waarop het project vorm gegeven wordt.

MissieFonds heeft een formulier beschikbaar dat als hulpmiddel gebruikt kan worden bij de aanvraag van steun.

In het projectplan worden de doelen omschreven die met het missionaire project nagestreefd worden. Deze doelen moeten concreet zijn en tot de eigen verantwoordelijkheid gerekend kunnen worden. Tevens dient bij de opzet van het project nagedacht te worden hoe en op welke punten evaluatie van plannen gaat plaatsvinden. Deze cyclus van het maken van plannen, het uitvoeren ervan, het evalueren en het bijstellen ervan helpt de leiding om tijdig bij te sturen waar nodig en om in afhankelijkheid van de leiding van de Heilige Geest, het project vorm te geven.

Het opzetten van een meerjarenplanning is bedoeld om ontwikkelingen in beeld te brengen. Dit plan is een uitwerking van gezamenlijk gedragen beleid, en krijgt jaarlijks concrete uitwerking in een jaarplan waarover een jaarverslag wordt opgesteld. De cyclus 'meerjarenplanning-jaarplan-jaarverslag' draagt door evaluatie en zelfreflectie bij aan visie-ontwikkeling. In de (meerjaren)begroting worden de geplande ontwikkelingen vertaald in financiën.

Er behoort een concrete verbinding te zijn tussen de doelen die nagestreefd worden en de (aanvullende) middelen die daarvoor worden aangewend. Daarom zal het plan niet alleen worden getoetst aan de hand van een aantal financiële criteria en kaders maar ook aan de hand van het ingediende plan.

Al bij de aanvraag van de financiële ondersteuning dient een meerjarenbegroting over de eerste periode (drie jaar) ingestuurd te worden. Uitgangspunt is daarbij de meerjarenplanning.

Naast inzicht in de kosten en inkomsten dient ook de organisatie inzichtelijk gemaakt te worden met:

- ☐ een schets/organogram van de structuur (wie stuurt wat aan);
- ☐ hoe is de administratieve organisatie in grote lijnen georganiseerd?
- ☐ zijn er verzekeringen afgesloten en zo ja, welke?
- ☐ opsomming van financiële verplichtingen buiten de balans (bv. huurcontract, arbeidsovereenkomst e.d.);

beoordeling aanvraag aanvullende steun bij missionaire initiatieven

Voor de toetsing van projecten hanteren we een zestal kenmerken die voor een missionaire gemeente relevant zijn. Het zijn kenmerken waarvan gedacht wordt dat ze de kans op een succesvolle gemeentestichting vergroten¹. Een aantal aspecten betreft kaders die de kerken stelt aan financiële steunverlening en inbedding binnen het kerkverband.

Bij een kwalitatieve beoordeling over financiële steun aan een missionair project spelen de volgende zaken een rol:

¹ Als een kerk (opnieuw) begint, Gerrit Noort, Stefan Paas, Henk de Roest en Sake Stoppels, 2008.

Missie en Visie

Werken met een duidelijke missie en doelstellingen van het initiatief die terug te zien zijn in de gemaakte keuzes, activiteiten en plannen voor de toekomst. Deze visie dient actief gecommuniceerd en gedragen te worden in het leiderschapsteam, de kerkenraad en de gemeente, (blijvende) gerichtheid op het bereiken van niet-gelovigen, en deelnemen aan de omringende cultuur en samenleving. In de missie en visie wordt weergegeven hoe het plan past in de context en bijdraagt aan de missie.

Identiteit

De kerken stellen als kader voor aanvullende financiering dat de visie en theologische praxis gefundeerd is in het gereformeerde belijden.

Moederkerk en projectleiding dienen na te denken over hun theologische bronnen en hoe deze van invloed zijn op de vormgeving van het project. De inbedding van de theologie dient zichtbaar te worden in de visie en missie, de doelstellingen en de manier waarop het plan wordt ingevuld.

Moederkerk en regio hebben daarbij ook aandacht voor de manier waarop de theologische, gereformeerde identiteit geborgd wordt in de leiderschapsstructuur van het project. Zij investeren in een klimaat waarbinnen deze materie in een open sfeer besproken kunnen worden.

Haalbaarheid, doelstellingen en Resultaten

Het plan dient voldoende concreet, en reëel te zijn om haalbaar geacht te worden. Er dient een duidelijke doelstelling voor het project geformuleerd te zijn, gebaseerd op een heldere visie op de methode en de doelgroep. Het project is erop gericht mensen te brengen tot een leven met God in verbinding met de gemeenschap van de kerk. In deze doelstelling moet tot uiting komen hoe zoekers en nieuw-gelovigen een passend aanbod aan activiteiten geboden wordt, gekoppeld aan trajecten en netwerk om te groeien in geloof. Jaarlijks evalueren hoe de plannen zijn gerealiseerd, vastleggen welke verbeterpunten worden afgesproken naar aanleiding van de evaluatie en hoe deze worden vormgegeven in het nieuwe jaarplan.

Inzet op zelfstandigheid; Financiën en plannen

De financiële steun voor missionaire projecten is aanvullend en tijdelijk. Een gemeentestichtingsproject moet vanaf het begin zich richten op een situatie waarin het niet meer afhankelijk is van financiële steun. In het plan wordt opgenomen binnen welke termijn het project financieel onafhankelijk kan zijn. Daarbij wordt gestimuleerd te zoeken naar andere geldbronnen. De helft van de begroting dient gedekt te zijn door bijdragen van eigen leden, moederkerk, regio of andere fondsen.

Gedurende het project wordt beoordeeld of het project al dan niet 'in control' is, dat wil zeggen dat de leiding de financiële stromen kent, beheerst en er (proactief) mee stuurt.

Gedeeld Leiderschap en teamvorming

Er is een duidelijke leiderschapsstructuur (van leiderschapsteam of kerkenraad). Uit het plan moet blijken hoe de gemeente wordt ingeschakeld, en gebouwd wordt aan een team waarbinnen verantwoordelijkheden worden gedeeld. Er is goede zorg aan en voor voorgangers nodig - en in het bijzonder kerkplanters - in de vorm van pastorale zorg en investering in scholing en intervisie en aandacht voor de mogelijkheden van

assessment om vooraf op geschiktheid te laten beoordelen. Aandachtspunten in de voortgang van het project zijn o.a. continuïteit en kwaliteit binnen het leiderschapsteam, inschakeling en verdeling van verantwoordelijkheden binnen de gemeente en verhouding tussen betaalde en onbetaalde krachten.

Verantwoordelijkheden

De rollen en verantwoordelijkheden van kerkenraad, leiderschapsteam en regio dienen bij de aanvang van het project te worden vastgelegd. De moedergemeente draagt daarbij de verantwoording voor het project. In geval van samenwerking dienen taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden te worden vastgelegd. De regio dient bij aanvang aan te geven hoe zij haar rol invult.

rol van de moederkerk bij een missionair initiatief

De moederkerk is verantwoordelijk voor het project en dient de aanvraag voor een project in. Zij stimuleert en motiveert het project en steunt het project vanuit het hart en vanuit vertrouwen. Zij toont haar betrokkenheid door meeleven en gebed en praktische ondersteuning. Zij is ook de eerstverantwoordelijke om coaching en pastorale begeleiding te regelen voor de medewerkers

De moederkerk neemt een belangrijke rol in bij het gesprek over de identiteit en koers van een project. Zonodig kan ze ook het gesprek hierover in de regio faciliteren.

Het is belangrijk dat een moederkerk zich realiseert dat een project zich ontwikkelt naar zelfstandigheid, waarbij ze op den duur mogelijk afscheid neemt van waardevolle leden. Het is daarom belangrijk dat ze in vertrouwen investeert en kan loslaten in de wetenschap dat een investering in Gods koninkrijk meer is dan investering in de eigen gemeenschap.

Het verdient aanbeveling dat een moederkerk nadenkt over de termijnen van steun en proactief stuurt op zelfstandig worden. Het betekent dat er tijdig wordt meegedacht over stappen om te komen tot financiële zelfstandigheid.

Projectleiding

Een project wordt doorgaans voorbereid door een projectgroep die op eigen initiatief of in opdracht van een of meerdere gemeentes een missionair initiatief voorbereiden en starten.

- **plannen ontwikkelen** en uitwerken in projectplan en meerjarenbegroting. Advies en ondersteuning door MissieFonds is hierbij mogelijk.
- Vanaf het begin (aanvraag) moet duidelijk zijn verwoord hoe moederkerk, projectleiding en Kerkelijke regio zich tot elkaar verhouden. Te denken is aan de vraag welke zaken waar en wanneer worden besproken. Tenminste jaarlijks wordt de projectvoortgang besproken op een vergadering waarbij in het geval van steun van het kerkverband, ook regionale en landelijke commissieleden aanwezig zijn.
- de projectleiding stelt samen met de moederkerk een **identiteitsdocument** op en laat de kerken van dichtbij meemaken in welk spanningsveld de projecten werken. Zo wordt vanaf het allereerste begin een gemeenschappelijke start gemaakt, ook inzake identiteitsvragen.

Verantwoordelijkheden van de moederkerk ten aanzien van projectsteun.

De moederkerk neemt het voortouw in de **verantwoording** van de projectvoortgang richting de andere kerkelijke gremia (zoals de regio). Als het project deze dingen zelf moet doen, krijgt zij teveel

rollen (uitvoerder, indiener voorstellen, verdedigen voorstellen enzovoort) en kan zij haar werk niet meer goed doen.

- **Plannen indienen** en andere kerken in de regio informeren. Voorlopig contact met het MissieFonds is zinvol om na te gaan of een project voor aanvullende steun van het kerkverband in aanmerking komt; MissieFonds kan adviseren over de procedure voor de aanvraag en het tijdpad waarmee men moet rekenen
- De moederkerk is verantwoordelijk voor de **verantwoording** van aanvullende steun. Het opstellen van de jaarlijkse rapportage en financiële verantwoording kan zij neerleggen bij de projectleiding.
- De moederkerk **draagt financieel bij** en faciliteert het project met vrijwilligers of op andere manieren. Het is van belang dat ze werkt aan een breed draagvlak zodat de projectmedewerkers zich gesteund weten.

Zelfstandigheid en instituering

Wanneer een project zelfstandig verder kan zullen moederkerk en projectleiding stappen verkennen die nodig zijn voor instituering. De kerkorde is hiervoor leidend. De regio speelt ook een belangrijke rol bij instituering en dient tijdig meegenomen te worden in het proces.

rol van de regio bij een missionair initiatief

Inleiding

Het MissieFonds is een landelijke commissie van het GKv en NGK kerkverband, ook bekend onder de naam commissie steunbehoevende kerken en missionaire initiatieven (CSKMI). De Commissie heeft tot taak om steunbehoevende kerken en missionaire initiatieven te ondersteunen, met advies maar ook en vooral met financiële middelen. Voor ondersteuning komen kerken en missionaire initiatieven in aanmerking waarvan duidelijk is dat de beschikbare middelen ontoereikend zijn. Financiële steun dient gericht te zijn op continuïteit en/of versterking van kerkelijke presentie in de (geografische) regio.

Om de beoordeling conform de Regeling van MissieFonds|CSKMI goed te kunnen doen is het essentieel dat de aanvrager juiste en volledige informatie beschikbaar stelt. Verder is het belangrijk dat kerken in de regio verantwoordelijkheid nemen voor de aanvraag en deze van een positief advies voorzien. Deze notitie beoogt hier inzicht in te geven.

Draagvlak verbreden, en betrokkenheid bevorderen

Het kerkverband kent niet voor niets structuren die een lokale kerk helpen. In de regio kan overleg plaatsvinden over onderlinge hulp. Kerken kunnen bijvoorbeeld samenwerken in het pastoraat, catechese, verkondiging, maar ook bij missionaire initiatieven. Hier kan ook gezamenlijke visie ontwikkeld worden voor de presentie van kerken in de regio en voor de toekomst van krimpende kerken en nieuw te starten gemeenschappen. Bij kerkvisitatie kan advies op maat geleverd worden door mensen die de context kennen en begrijpen.

Voorbeelden om betrokkenheid te vergroten en te faciliteren zijn:

- verhalen van het missionaire werk (laten) delen
- Intervisie, collegiale betrokkenheid bevorderen
- Meeleven, gebed, bemoediging

NB in sommige situaties zijn er sterke lokale (inter)kerkelijke netwerken die het meest voor de hand liggende netwerk zijn waarbinnen inspiratie en onderlinge steun plaatsvindt. In dit soort gevallen kan het lokale netwerk de rol van regio op zich nemen.

Rol van de regio bij het vragen van aanvullende steun van het kerkverband

- Het is de eigen verantwoordelijkheid van een regio zich uit te spreken over de basis van steunverlening aan een steunvragende kerk of missionair project. Wanneer een beroep gedaan wordt op het kerkverband voor aanvullende financiële steun betekent dit ook een financiële verplichting voor de regio zelf.
- Hoe de financiële bijdrage van de regio eruit ziet is maatwerk, rekening houdend met andere financiële verplichtingen in de regio. **Algemene Richtlijn:ter vergelijking bijdrages van actieve regio's?**
- Om in aanmerking te komen voor aanvullende steun van het kerkverband moet daarnaast gerekend worden met de criteria die de landelijke commissie hanteren bij hun advies voor toekenning van steun.
- Voor een gemeentestichtingsproject is steun van de regio vereist. De regio denkt mee over vragen rond identiteit, omgang met ambten en sacramenten en andere vraagstukken op het vlak van het gemeenteleven.
- Voor het contact en overleg met een project is het zinvol dat een regio een commissie instelt (of een vergelijkbaar orgaan) om die relatie te behartigen.

- De regio is verantwoordelijk voor de verantwoording van aanvullende steun aan het kerkverband. Zij kan zich hierin laten ondersteunen en adviseren door het MissieFonds.

De financiële verantwoordelijkheid van de regio bestaat uit:

1. Beoordeling van de financiële vraag: is de begroting realistisch ook voor de langere termijn? draagt het bij aan een duurzaam presentie en is het gericht op groei in eigenaarschap?
2. Vaststellen van de vrijwillige bijdrages binnen het netwerk. Betrokkenheid en draagvlak voor financiële bijdrages van de lidkerken versterken en volgen of kerken hun verplichting nakomen.
3. De regio is verantwoordelijk voor goedkeuring van de jaarlijkse verantwoording van de besteding en juistheid van het financieel verslag (de commissie kan hierbij geholpen worden door MissieFonds)

Fasering en Tijdslijn rapportage:

Jaarlijks wordt door de (moeder)kerk aan de regio gerapporteerd over voortgang en financieel beheer.

Voor 31 maart: inleveren van voortgangsrapportage (inclusief financieel verslag) bij regiocommissie en MissieFonds.

april-juni: bespreking van de voortgang (met regiocommissie, lokale kerk/projectleiding en MissieFonds).

Jaarlijks vindt een overleg plaats tussen regio, projectleiding en afvaardiging van MissieFonds, waarin ieder vanuit eigen verantwoordelijkheid handelt. Tijdens het overleg zullen de onderstaande onderwerpen worden besproken:

- Bespreking voortgangsrapportage
 - Bespreking financiële verslaggeving
 - Ontwikkelingen die van invloed zijn op het project
 - Inventarisatie knelpunten
 - Bespreken bevindingen regio en MissieFonds
- Afspraken worden vastgelegd, en een verslag wordt rondgestuurd.

Rol van MissieFonds: Advies en ondersteuning bij missionaire initiatieven

MissieFonds heeft een adviserende en ondersteunende taak. Ze onderhoudt het contact met de kerken en projecten en met de regio. Ze kunnen adviseren bij aanvraag van nieuwe projecten en afbouw van lopende projecten aan de regio.

MissieFonds bestaat uit een door de GS benoemde commissie en onafhankelijk adviseur. De commissieleden besluiten over toekenning van financiële steun binnen de door GS vastgestelde kaders. Ze zijn ook verantwoordelijk voor de verantwoording van de besteding van landelijke financiering aan de GS.

De commissie kan projecten, moederkerken en regio's ondersteunen en faciliteren waarbij te denken is aan: het leveren van een format voor gesprekken, partijen bij elkaar brengen, toetsen van kwaliteit van projecten, ervaringen van projecten bij elkaar brengen en adviseren over intervisie, training, coachingstrajecten en toerusting. Voor deze taken maakt de commissie zonodig gebruik van de expertise van missieloket en andere deskundige instanties.

MissieFonds heeft ook een belangrijke rol in het monitoren van steun bij missionaire initiatieven. In de hierna volgende notitie wordt het proces van de monitoring van de ondersteuning van missionaire initiatieven wordt beschreven.

Deze notitie vormt een aanvulling op het door de GS/LV vastgestelde "Regeling voor steun behoevende kerken en missionaire initiatieven "(14 november 2020);

Monitoring van steun missionaire initiatieven

door Commissie Steunbehoevende Kerken en Missionaire Initiatieven (CSKMI)

Doelen

Om duurzaam missionair present te zijn stuurt CSKMI in toenemende mate op:

1. een kleiner wordende afhankelijkheid van financiële steun van het landelijke fonds,
2. een stevige financiële basis vanuit lokale (eigen leden) of regionale bronnen (classis), derde geldstromen (maatschappelijke fondsen en subsidies) en/of een verdienmodel (eigen inkomsten genereren).
3. mogelijkheden voor kostenbeheersing.

Proces kaders:

Om over ondersteuning te kunnen besluiten volgt het besluitvormingsproces van CSKMI de volgende stappen en documenten:

Aanvraag voorzien van missie, visie (beschrijving context en aanpak), organisatorische structuur / organogram, eventueel statuten², meerjarenplan, aandacht voor draagvlak, theologische bronnen, toerusting/training, wederkerigheid, leiderschap;

Meerjarenbegroting met duidelijke toelichting op onderliggende aannames en doelstellingen met aandacht voor bestendigheid, 3^e geldstromen, groei in financiële zelfstandigheid (inclusief (maximale) reservevorming)

Overeenkomst tekenen met afspraken betreffende

1. financiële steun, kaders en voorwaarden
2. Akkoord classis (steun classis betreft actieve betrokkenheid en financiële steun),
3. Monitoring en evaluatie, rapportage, delen van ervaringen;

Na besluitvorming volgt CSKMI deze processtappen:

Monitoring: jaarlijks verslag en gesprek (m.b.v. vastgestelde criteria; voortgang, draagvlak, toerusting/training, groei in leiderschap)

Evaluatie binnen 3 jaar (behalen van doelen, toekomstperspectief, draagvlak, groei in leiderschap en financiën)

Financiële kaders:

CSKMI werkt conform de " **Regeling voor steun behoevende kerken en missionaire initiatieven** " t.w. 3 jaar steun, mogelijkheid om te verlengen met 3 jaar, daarna afbouw in maximaal 4 jaar naar 0. De ondersteuning voor missionaire initiatieven belooft maximaal 50% van de begroting.

NB. Continueren van elke toezegging door CSKMI is onder het voorbehoud van (a) goedkeuring door de eerstvolgende generale synode en (b) een toereikend budget als vastgesteld door de generale synode. CSKMI behoudt zich daarom het recht voor om op basis van nieuwe synodebesluiten gedane toezeggingen te wijzigen of in te trekken.

² Als regel ondersteunt CSKMI uitsluitend kerken uit het kerkverband; een uitzondering wordt gemaakt indien deze kerk(en) het missionaire initiatief hebben ondergebracht in een stichting, mits uit de statuten van deze stichting blijkt dat de bestuursleden uitsluitend door deze kerken kunnen worden benoemd.

De eerste 50% van de begroting bestaat uit: bijdrage leden/deelnemers, bijdragen classis/regio kerken/ andere subsidies of fondsen/ inkomsten uit activiteiten. De landelijke bijdrage is aanvullend

Voortgangsrapportage missionaire initiatieven

In de voortgangsrapportage dient ten minste aan de volgende belangrijke elementen aandacht te worden besteed:

- doelstellingen en resultaten, liefst in de vorm van “human interest” verhalen waaruit de impact van het werk blijkt. Ook verhalen over moeiten en mislukkingen kunnen een plek krijgen;
- een evaluatie van leerpunten en knelpunten, visieontwikkeling;
- Financiële verantwoording van het afgelopen jaar inhoudende een balans en verlies- en winstrekening met toelichtingen en een onderbouwde (meerjaren)begroting;

Extra materiaal en additionele informatie die nuttig kan zijn voor de beeldvorming en opinie kunnen als bijlage of toelichting bij de voortgangsrapportages meegestuurd worden.

Financiële rapportage

Financiële verantwoording vindt jaarlijks plaats middels een financieel verslag. Deze worden jaarlijks bij de regio en bij CSKMI ingediend en voorzien van een relevante toelichting op de besteding van de gelden.

De jaarlijkse rapportage bevat een financiële verslaggeving waarin is opgenomen:

- De gerealiseerde exploitatie cijfers van het betreffende jaar in vergelijking met de exploitatie van het voorgaande boekjaar en de begroting van het verslagjaar, met daarbij een toelichting op de wijzigingen ten opzichte van de begroting. Deze dienen in lijn te liggen met de rapportage³.
- Een balans per einde van het boekjaar in vergelijking met de balans van het voorgaande boekjaar;
- Een (bijgestelde⁴) begroting voor het komende jaar; als er sprake is van bijstelling van de plannen en begroting dient dat toegelicht te worden.
- In een bijlage wordt een toelichting gegeven op de verschillende kostensoorten en meest belangrijke ontwikkelingen;
- De (bijgestelde) ingediende meerjarenbegroting ;
-

Beoordeling van de financiële rapportage

Na afloop van het boekjaar wordt de financiële verslaggeving van de projecten door CSKMI beoordeeld. Tot de verslaggeving wordt ook een rapport van de kascontrole gerekend, uitgevoerd volgens de [Handreiking voor kascontroles binnen kerken](#) van het SKW.

CSKMI beoordeelt de door het project aangereikte financiële verslaggeving, waaraan de regio haar goedkeuring heeft verleend. CSKMI bespreekt de bevindingen met het project en geeft, waar nodig,

³ Als de verslaggeving van het project onderdeel is van de administratie van de moedergemeente, wordt ook de verslaggeving van de moeder (balans en exploitatierekening) ingestuurd).

⁴ Bijgesteld ten opzichte van de ingediende meerjarenbegroting

advies. Dit advies is gericht op groei naar financiële zelfstandigheid en het beheren van de financiële positie.

Aandachtspunten bij de beoordeling van het financieel verslag zijn:

- a. De autorisatie van de verslaggeving door de lokale kerk en de regio;
- b. De aansluiting van de exploitatierekening bij de inhoudelijke verslaggeving over het betreffende jaar;
- c. De door het project verstrekte analyse van materiële verschillen ten opzichte van de ingediende begroting over het betreffende jaar;
- d. Bij de begroting van de volgende verslagperiode wordt gekeken of deze in lijn ligt met de ingediende meerjarenbegroting;
- e. De verhouding van de kostensoorten ten opzichte van elkaar en ten opzichte van de grootte van het project (aantal leden/betrokkenen)
- f. De financiële positie, in het bijzonder de vraag of de gemeente/het project op korte en langere termijn zelfstandig aan haar verplichtingen kan voldoen.

Afwijkingen van het projectplan

Een positief exploitatieresultaat wordt toegevoegd aan de project reserve (het kapitaal), een negatief resultaat wordt daarop in mindering gebracht. De totale omvang van de reserve wordt bij aanvraag door het project onderbouwd gemaximeerd, rekening houdend met specifieke exploitatierisico's.

Bij een substantieel positief exploitatieresultaat wordt geanalyseerd: 1. of plannen gerealiseerd zijn; 2. of het gevolg is van extra fondswerving; 3. of het resultaat gevolg is van eenmalige meevallers of 4. dat er te ruim begroot is. CSKMI kan op grond van deze analyse en na overleg met de projectleiding besluiten tot een aanpassing van de bijdrage.

Een negatief exploitatieresultaat wordt in principe niet aangevuld door het kerkverband. Als het negatieve resultaat veroorzaakt wordt door calamiteiten kan een verzoek voor aanvulling bij de regio worden ingediend.

Fondswerving wordt gestimuleerd. Omdat de ondersteuning vanuit het kerkverband in principe aanvullend is, wordt met de projectleiding overlegd of de extra inkomsten in mindering kunnen komen op de benodigde aanvullende steun of dat dit aangewend wordt voor een speciale bestemming.

Stichtingen

In sommige gevallen kiezen projecten ervoor om een deel van de activiteiten onder te brengen in een stichting. Maatschappelijke relevante activiteiten komen daardoor makkelijker voor maatschappelijke en overheids-subsidie in aanmerking, waar kerken als religieuze instelling dat niet kunnen.

Een andere reden kan zijn dat er sprake is van meerdere samenwerkende kerken die voor het missionaire activiteiten een stichting oprichten waarin de afzonderlijke kerken vertegenwoordigd zijn. De (kerkelijke)stichting fungeert dan als eigenaar van het project en is vergelijkbaar met wat wij beschrijven als "moederkerk".

MissieFonds staat hier niet afwijzend tegenover. Als men het juridisch allemaal goed afdicht (o.b.v. gedegen advies) dan moet een project de eigen verantwoordelijkheid hiervoor nemen; als MissieFonds|CSKMI zullen we dan echter goed moeten afgrenzen bij welke Stichting en voor welke activiteiten de landelijke bijdrage ingezet mag worden.

Jaarlijks overleg

In de voortgangs- en verantwoordingscyclus speelt de verantwoordelijkheid van lokale kerk, regio en CSKMI een belangrijke rol. Gedurende het project zal de regio regelmatig overleg hebben met de lokale kerk of projectleiding.

Jaarlijks vindt een overleg plaats tussen regio, projectleiding en afvaardiging van CSKMI, waarin ieder vanuit eigen verantwoordelijkheid handelt. Tijdens het overleg zullen de onderstaande onderwerpen worden besproken:

1. Bespreking voortgangsrapportage
 2. Bespreking financiële verslaggeving
 3. Ontwikkelingen die van invloed zijn op het project
 4. Inventarisatie knelpunten
 5. Bespreken bevindingen regio(deputaten) en CSKMI
- Afspraken worden vastgelegd, en een verslag wordt rondgestuurd.

Vastgesteld in de vergadering van CSKMI gehouden op 25 aug 2021

Bijlage voor penningmeesters

financiële informatie

Inleiding

De Commissie Steunbehoevende Kerken en Missionaire Initiatieven (CSKMI) heeft tot taak om steunbehoevende kerken en missionaire initiatieven te ondersteunen, met advies maar ook en vooral met financiële middelen. Om de beoordeling conform de Regeling van de CSKMI goed te kunnen doen is het essentieel dat de aanvrager juiste en volledige financiële informatie¹ beschikbaar stelt. Deze notitie beoogt hiervoor de belangrijkste algemene richtlijnen te geven.

¹ Naast financiële informatie is uiteraard ook kwalitatieve informatie nodig, zie criterium 3 van de Regeling: Een projectplan met daarin missie, visie, doelgroepen, context, plan van aanpak, identiteit, draagvlak, leiderschap en toerusting. Een toelichting op deze criteria wordt gegeven in de handreiking voor missionaire initiatieven

² Regeling art. 6: De bijdrage van moederkerk, classis en andere fondsen dient minimaal 50 % van de conform de vigerende richtlijnen door CSKMI goedgekeurde projectbegroting te dekken (in geval van missionaire initiatieven)

SKW

Voor steunbehoevende kerken wordt verwezen naar de op de website van Steunpunt KerkenWerk (SKW) beschikbare "[*Handreiking GKV Jaarverslag en jaarrekening*](#)".

Onderstaand overzicht is dan ook primair bedoeld voor kerken die ondersteuning voor missionaire initiatieven aanvragen; niettemin kunnen ook steunbehoevende kerken er - als samenvatting - iets aan hebben.

Algemeen

- ☐ een schets/organogram van de structuur (wie stuurt wat aan);
- ☐ hoe is de administratieve organisatie in grote lijnen georganiseerd?
- ☐ zijn er verzekeringen afgesloten en zo ja, welke?
- ☐ opsomming van financiële verplichtingen buiten de balans (bv. huurcontract, arbeidsovereenkomst e.d.);

Welke financiële informatie?

Voor een bestaand project:

- ☐ laatste 1 tot 5 jaarrekeningen (voor zover beschikbaar);

Voor een bestaand of een nieuw project:

- ☐ begroting voor de komende 3 jaar (maximale periode 1e steunverlening);

onder vermelding van:

- ☐ naam en hoedanigheid/deskundigheid van de opsteller;
- ☐ naam en hoedanigheid/deskundigheid van de (interne) controleur(s);

Wat moet de inhoud van deze informatie zijn?

Ten aanzien van de balans:

- ☐ een duidelijke toelichting op de belangrijkste balansposten (met name eventuele voorzieningen);
- ☐ een duidelijke toelichting op de belangrijkste veranderingen;

Ten aanzien van de exploitatierekening:

- ☐ een duidelijke toelichting op de inkomsten² en de belangrijkste kostenposten;
- ☐ een duidelijke toelichting op de belangrijkste veranderingen;

Ten aanzien van de begroting:

- ☐ een duidelijke toelichting en onderbouwing van alle inkomsten
- ☐ een duidelijke toelichting en onderbouwing van de belangrijkste kostenposten;

Formulier voor aanvraag van aanvullende steun bij MissieFonds

Project informatie

Naam van het project:		
Naam partner:		
Contact persoon & contact gegevens:		
Financiële informatie: (bankrekeningnummer, adres van begunstigde, adres van de bank, SWIFT code)		
Geplande periode van uitvoering:	Startdatum:	Einddatum:
Samenvatting van het project in 200 woorden (ong. 1/3 pagina)		
Algemeen doel: Aan welke verandering/droom voor de toekomst draagt dit project bij? Beschrijf dit in één zin.		
Analyse en visie: In welke zaken wil dit project verbetering brengen?		
Doelgroep: Een beschrijving van de doelgroep en waarom juist deze doelgroep?		
Doel(en) Beschrijf de specifieke doelen van het voorgestelde project en beschrijf SMART ⁵ de verwachte resultaten of verandering (eindresultaten).		
Activiteiten: Welke activiteiten moeten gedaan worden om het project uit te voeren? Koppel ze aan de afzonderlijke doelen..		
1.1		
1.2		
2.1		
2.2		
Alternatieven: Wat waren de alternatieven om tot dit doel te komen? En waarom is voor deze weg gekozen?		
Context analyse:		

SMART: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch & Tijdgebonden.

Hoe past het project in zijn context? Wie zijn de andere stakeholders / beïnvloedende partijen die niet direct invloed hebben op het project maar een rol spelen in de algemene context ervan? En wat zijn belangrijke factoren in de context van het project? Hoe gaat het project daarmee om?	
Duurzaamheidsfactoren: Wat bestaat er al of wat is er gepland om de duurzaamheid van de voorgestelde activiteiten en/of resultaten van dit project te garanderen? Met duurzaamheid bedoelen we: de kwaliteit van dit project handhaven en ook de mogelijkheid dat de activiteiten na afloop van het project doorgaan; dat de resultaten van de activiteiten blijvend zijn, ook na afronding van het project.	
Betrokkenheid van GKv en NGK	
Organisatie van de verantwoording:	
Naam van andere bij dit project betrokken organisaties, en een korte beschrijving van hun rol.	
Projectbudget 1. Totaal projectbudget 2. Gevraagde aanvullende steun Voeg als Bijlage I een gedetailleerde meerjarenbegroting toe.	1. Jaar 1: Jaar 2: Jaar 3:
Ondertekenende partijen	
Naam aanvrager:	
Datum:	
Plaats:	
Naam medeaanvrager:	
Datum:	
Plaats:	

Bijlage 1: Gedetailleerde begroting (graag de meest actuele aanleveren, inclusief inzicht in inkomsten)

Bijlage 2: positief advies van de regio

Formulier voor aanvraag van een startsubsidie

Naam van het project		
Naam van de kerk of stichting		
Contactpersoon & contactdetails:		
Bankgegevens:		
Geplande periode van implementatie	Start datum:	Eind datum:
Budget:	Totaal budget project: Voeg een Bijlage toe met gedetailleerde begroting	Gevraagde subsidie Max 50% van het totaal budget tot een maximum van €5.000
Beschrijving project: maximum 200 woorden (1/ 3 pagina)		
Missie: Wat is je droom en aan welke verandering gaat dit project bijdragen?		
Context en probleemanalyse: Wat is de achtergrond van de vraag en waarom wordt voor deze aanpak gekozen?		
Visie: Beschrijving van de context, de doelgroep en aanpak:		
Activiteiten: Wat, wanneer, hoe en door wie?		
Naam van andere organisaties of partijen betrokken in dit project:		
Op welke manier is de classis/kerken in de regio betrokken? - .		
Duurzaamheid factoren Wat is het toekomstperspectief na de start en op welke manier wordt duurzaamheid bevorderd? Denk aan mensen, middelen, netwerk, aanvullende fondswerving etc		